UUTISET

Kananmunan markkinahinta Suomessa on ala-arvoinen. Syynä on liian kova tarjonnan kilpailu. **TOIMITUSJOHTAJA JAN LÄHDE, MUNAKUNTA**

Munakunnan Lähde toivoo alalle jäitä hattuun

Munakunta hakee tehokkuutta ja uusia markkinoita yhdistymällä tanskalaisen yrityksen kanssa. Kiivaasti kilpailleelle muna-alalle toimitusjohtaja Jan Lähde toivoo jäitä hattuun.

KARI SALONEN

Suomalainen kananmuna on laadukas tuote myös vientiin, sanoo Jan Lähde.

Munakunta pyrkii takaamaan tuottajilleen vankempaa tulevaisuutta perustamalla yhteisyrityksen tanskalaisen Hedegaard Foodsin kanssa. Yhteisyrityksen perustamisesta kerrottiin kesäkuussa.

Uudesta Muna Foods Oy:stä puolet omistaa Hedegaard Foods, toisen puolen omistavat suomalaiset kananmunantuottajat Munakunnan kautta.

Munakunnan tuottajille on järjestetty kesän aikana tilaisuuksia, joissa on kerrottu yhdistymisen vaikutuksista. Toimitusjohtaja **Jan Lähde** kertoo keskustelun tilaisuuksissa olleen myönteistä.

”Muna Foods on pitkän tähtäimen strateginen valinta. Näemme, että yhdistymisellä saamme ison toimijan mittakaavaetuja. Yhdistyminen avaa tuotteillemme uusia vientikohteita ja parempia markkinoita muissa Pohjoismaissa ja pystymme myös tuomaan täysin uusia tuotteita asiakkaillemme muista Pohjoismaista ehkä jo ensi vuoden alussa.”

Munakunnan sopimustuottajille luvataan myös, että he ovat jatkossa Hankkijan parhaan asiakkaan asemassa. Hedegaardin omistajat ovat jo mukana Suomen maatalousmarkkinoilla omistamansa Hankkija Oy:n kautta.

Viljelijän näkökulmasta yritysjärjestely ei tuo suuria muutoksia pakkaamotoimintaan, Lähde lupaa.

Yritysten yhdistyminen on tällä hetkellä kilpailuviranomaisten käsittelyssä. Lähde arvioi, että päätös voi tulla syksyn aikana. Hän ei näe esteitä yhdistymiselle.

Toteutuessaan Muna Foodsista tulee yksi jäsen pohjoismaiseen liittoumaan, johon kuuluvat entuudestaan Tanskassa toimiva Hedegaard Foods ja ruotsalainen Svenska Lantägg. Liittouma olisi Pohjoismaiden suurin kananmunaalan toimija, jonka vuosituotanto ylittää Suomen kokonaistuotannon.

Yhtiön investointisuunnitelmista Suomeen ei ole vielä tehty päätöksiä.

”Investoinnit käydään ryhmässä läpi. Suunnitelmissa voisi olla mahdollisesti uusia tuotantolinjoja sekä lisää automaatiota. Muutaman vuoden takaiset investoinnit ovat parantaneet tehokkuutta. Nyt ei ole välttämättömiä investointitarpeita, mutta kyllä aina pitää tietysti toimintaa parantaa.”

KESÄPÄÄTTÄJÄ

Sarjassa haastatellaan yritysten toimitusjohtajia.

”Munajauheen tuonti on tuottajien etu”

Munakunta tuo kananmunatuotteita Suomeen ulkomailta, vaikka kotimaassa on kananmunista ylituotantoa. Munakunta on suomalaisten kananmunatuottajien omistama yritys.

Seura-lehti kertoi 3. heinäkuuta, että Munakunta tuo leipomoissa käytettävää kananmunajauhetta Puolasta.

Lähde kertoo, että jauhetta tuodaan pääasiassa Ruotsista, mutta vähän myös Puolasta.

Hän sanoo tuonnin olevan tuottajien kannalta parempi ratkaisu kuin jauheen valmistus Suomessa.

”Suomessa ei ole yhtään jauhetehdasta ja tehdas olisi todella kallis rakentaa. Jauheen kulutus on Suomessa vähäistä. On tuottajien edun mukaista, että rahoja ei käytetä jauhetehtaan rakentamiseen.”

”Muutkin yritykset tuovat kananmunavalmisteita ja -jauheitakin Suomeen”, Lähde lisää.

Suomesta Munakunta vie kananmunia lähinnä jalosteina Viroon, Latviaan ja Ruotsiin.

”Alalla tarvitaan jäitä hattuun”

Maaliskuussa kananmunantuottajat kokoontuivat ylituotannon ja alhaisen tuottajahinnan vuoksi MTK:n järjestämään kriisikokoukseen Laitilassa.

Lähde toteaa, että syksyllä ei pitäisi olla enää suurta ylituotantoa. Kauppaa hän ei alhaisesta tuottajahinnasta syytä, muna-ala on itse kilpaillut liian kovaa keskenään.

”Markkinahinta Suomessa on ala-arvoinen. Syynä on liian kova tarjonnan kilpailu. Nyt tarvitaan jäitä hattuun. Kauppa ostaa sillä hinnalla millä saa. Kaupan tarjousmyynnit voivat nostaa kulutusta pysyvästi, tarjoushinnoillakin on näin kaksi puolta.”

”Pitää muistaa, että suomalainen kananmuna on laadukas tuote, siinä on hyvä pohja jolle rakentaa. Jos ylitarjontaa on, pitää olla rohkeutta hakea markkinoita ulkomailta eikä hinnalla kotimaasta.”

Munien kysynnän Lähde kertoo olevan kasvussa. ”Pakkaamot ovat tehneet menekinedistämistyötä.”

Tuotannon kasvua Lähde ei kaipaa. ”Yhtään uutta isoa kanalaa ei tällä hetkellä tarvittaisi lisää.”

Suomen munamarkkinoista Munakunnalla oli viime vuonna 40 prosentin osuus eli noin 27 miljoonaa kiloa. Yhtiön liikevaihto oli viime vuonna 52 miljoonaa euroa, jolla se teki miljoonan euron tuloksen.

Tuottajia yhtiöllä on noin 150. Suomessa Munakunnalla on kaksi kananmunapakkaamoa ja kananmunanjalostetehdas. Lisäksi yhtiö omistaa Tallinnassa toimivan Eesti Munatooted jalostetehtaan.

TUURE KIVIRANTA

PTT:N TALOUSTUTKA

Pakko kysyä

Maatalous on yksi tarkimmin tilastoituja toimialoja.

Ruoka on ihmisen perustarpeita. Niinpä sen hintoihin ja tuotantoon kohdistuu suurta mielenkiintoa, jopa intohimojakin. EU:ssa maatalous on integroitunein ja säädellyin politiikkalohko, mikä sekin osaltaan selittää tilastotarpeiden suurta määrää.

Tutkijoille hyvät ja ajantasaiset tilastot ovat elintärkeitä. Ilman niitä ei talous- tai politiikkatutkimusta voi tehdä.

Suomen maataloustilastot ovat laadultaan huippuluokkaa, niiden ajantasaisuus on parantunut ja käytettävyys lisääntynyt. Suuri osa tilastoista on myös vapaasti saatavissa Internet-palveluiden avulla.

Kokonaistason tietojen lisäksi tarvitaan kuitenkin myös tilatason yksilöityä tietoa tuotannosta ja tilinpäätöksistä. Tätäkin löytyy erittäin hyvin hallinnon järjestelmistä sekä kirjanpitotilojen ja verottajan aineistoista.

Pelkkä numerotieto ei kuitenkaan yksinään riitä syvälliseen vaikutusanalyysiin. Sen takia me tutkijat tarvitsemme aika ajoin aineistoa myös suoraan tuottajilta joko posti- tai internet-kyselyillä tai paikan päällä tai puhelimitse tehdyillä haastatteluilla.

Mielipiteisiin, asenteisiin tai yrittäjien toimintatapoihin ei pelkillä tilastoista saatavilla numeroilla pääse aina kiinni. Nämä kuitenkin vaikuttavat tuotantoon ja sen organisointiin, edelleen elintarvikeketjun toimivuuteen tai sen tulevaisuudennäkymiin ja myös politiikkaan ja sen sovellettavuuteen.

Tämän takia mekin PTT:ssa olemme lähestyneet tämän vuoden aikana tuhansia viljelijöitä eri tutkimusteemoista. Tiedämme erinomaisen hyvin jo pelkän viranomaisbyrokratian vaatiman paperityön. Sitä suuremmalla syyllä arvostamme kaikkia saamiamme vastauksia.

Kyselyissä on yleensä mahdollisuus antaa myös sanallista palautetta. Sekin on erittäin tervetullutta, sillä ruutuja raksimalla ei silläkään saa aina kaikkea informaatiota, mitä haluaa. Ja uskokaa tai älkää: kyllä me ne vastaukset luemme.

Tutkijan on siis pakko kysyä, joskus tyhmiäkin ja vääriltä tuntuvia kysymyksiä. Näin osaisimme itsekin edes joskus vastata, kun meiltä kysytään.

PERTTU PYYKKÖNEN on PTT:n tutkimusjohtaja.

perttu.pyykkonen@ptt.fi

Paperi kiersi ennätystahtia

Metsäteollisuuden hiukkaspäästöt ja kaatopaikalle sijoitettujen jätteiden määrä vähenivät viime vuonna. Lisäksi paperin kierrätysaste oli ennätyksellisen korkea.

Asia selviää metsäteollisuuden juuri julkaistuista massa- ja paperiteollisuuden ympäristötilastoista.

Kaatopaikalle sijoitettujen jätteiden määrä väheni vuonna 2013 edellisvuoteen verrattuna 23 prosenttia.

Hyvän tuloksen mahdollisti erityisesti se, että sivuvirtoja voitiin hyödyntää entistä enemmän energian tuotannossa.

Lisäksi paperin kierrätysaste kasvoi. Se oli vuonna 2013 ennätykselliset 80 prosenttia. Vaikka paperin kulutus Suomessa on vähentynyt, sen talteenottomäärä on pysynyt ennallaan reilussa 700 000 tonnissa.

Ilmaan suuntautuvista päästöistä merkittävin lyhyen ajan muutos on saavutettu hiukkaspäästöjen osalta.

Paperista kierrätettiin viime vuonna ennätykselliset 80 prosenttia.

Tuotantoon suhteutettuna ne ovat vähentyneet viimeisen viiden vuoden aikana yli 11 prosenttia.

Hyvän kehityksen ovat mahdollistaneet investoinnit entistä tehokkaampiin savukaasuja puhdistaviin laitteistoihin.

Metsäteollisuus ry uskoo kehityksen tukevan Suomen mahdollisuuksia nousta biotalouden suunnannäyttäjäksi.

MT-STT

Hoikkala ja Vornanen vahvimpia

Marjaana Hoikkala Kemiöstä ja **Matti Vornanen** Vieremältä ovat tämän vuoden vahvimpia farmareita.

Naisten sarjan voittaja oli **Timo Kauniston** vaalipäällikkö viime kevään EU-vaaleissa. Hän voitti sarjansa jo toista kertaa.

Naisten sarjan toiseksi tuli **Christa Luoto** Lemusta.

Miesten kakkonen oli **Lassi Heiskanen** Vieremältä ja kolmonen **Juho Pakkanen** Urjalasta. Miesten sarjassa oli seitsemän kilpailijaa.

”Miesten kolmen kärki oli tasainen ja erot olivat pieniä”, **Jarno Tuominen** kertoo.

Tuomisen mukaan kisa oli lämminhenkinen niin sään kuin yleisön puolesta. Toista kertaa lauantaina Paimion metsäkoululla järjestettyä tapahtumaa seurasi yli 3 000-päinen yleisö.

”Kyllä kilpailijoilla hiki virtasi, mutta onneksi ei ollut sunnuntain kaltaista paahtavaa hellettä, vain 25 astetta”, Tuominen naurahtaa.

Tapahtuman järjestivät Peimarin Nuorten Tuottajien lisäksi MTK-Paimio, marttayhdistys, 4H-yhdistys ja Perä-Taatilan vanhapiikayhdistys.

SARI KESKITALO

Jarmo Röppänen on Suonenjoen mansikkaisäntä 2014

Suonenjoen seudun marjanviljelijäin yhdistys ja Suonenjoen Mansikkakarnevaalit ovat valinneet vuoden 2014 mansikkaisännäksi marjanviljelijän **Jarmo Röppäsen**.

Hän on 43. Suonenjoen mansikkaisäntä. Isäntä on valittu vuodesta 1970 lähtien.

Arvonimi on tunnustus vahvasta ja onnistuneesta marjayrittäjyydestä. Samalla se on tunnustus Jarmo Röppäsen perheelle ja yrityksen työntekijöille. Röppäsen perheeseen kuuluvat **Anneli**-vaimon lisäksi pojat **Teemu** ja **Tomi**.

Jarmo Röppäselle mansikka on tuttu kasvi pikkupojasta saakka. Ammattimainen marjanviljely alkoi kotitilalla ennen kuin hän aloitti koulunsa. Nykyisen Lyytilänmäellä sijaitsevan tilan Jarmo Röppäsen isä hankki 1980-luvun alussa.

Röppäsen yrityksessä Marja-Suomen taimituotanto Oy:ssä yhdistyvät mansikan ja vadelman tuotanto, marjakasvien taimien tuotanto ja välitys sekä viljely- ja pakkaustarvikkeiden myynti.

Yritys myös tuo maahan marjanviljelyssä käytettäviä koneita ja laitteita.

EEVA LEPPÄNEN

Jarmo Röppäsen yrityksessä yhdistyvät marja- ja taimituotanto sekä viljely- ja pakkaustarvikkeiden myynti.

Vuosittain yritys toimittaa taimia yli 400 marjanviljelijälle sekä Savoon että muualle Suomeen.

Omassa viljelyssä Röppäsillä on vadelmaa 2,3 hehtaaria ja mansikkaa hehtaari. Kasvihuoneissa viljellään vadelmaa ja vadelman taimia kevättuotantona. Mansikan viljely avomaalla on vähentynyt viime vuosina. Mansikalla keskitytään tunneleissa varhaismansikkaan ja myöhäiseen syyssatoon.

Yrityksen ovet ovat olleet avoimet muiden viljelijöiden tilavierailuille ja tutustumiskäynneille.

Röppänen uskoo, että tulevaisuudessa marjanviljelijä valitsee omat lajikkeensa nykyistä laajemmasta mansikka- ja vadelmalajikkeiden valikoimasta marjan markkina- ja laatuominaisuuksien ja sadon ajoittumisen perusteella.

Röppänen ennakoi, että pääosa vadelmista ja merkittävä osa varhaismansikasta viljellään tulevina vuosina tunneleissa.

”Tällä hetkellä vähintään hehtaarin tunnelialalla marjoja tuottaa vasta puolenkymmentä marjatilaa Suomessa. Pienempiä yksiköitä on aloittanut viiden viime vuoden aikana jo useita kymmeniä”, hän sanoo.

MT

www.maaseuduntulevaisuus.fi

Lue lukulaudalta!

Maaseudun Tulevaisuuden voi nyt lukea myös lukulaudalta, joka on painetusta lehdestä tabletille sovitettu versio. Sitä voi lukea kaikilla iPad- ja Android-lukulaitteilla sekä uusimmilla iPhone-, Android- ja Windows Phone-älypuhelimilla.

UUSI KESTOTILAAJAN ETU!

Ole hyvä – kestotilaajana saat sen maksutta!

Lukulautalehden käyttö on helppoa. Menet vain lukulaitteella osoitteeseen

lukulauta.mt1.fi

Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta. Tee uusi kestotilaus tai vaihda määräaikainen kestotilaukseksi osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi/kestotilaus tai soita 020 413 2277.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti